دستورالعمل تبلیغات نامزدهای انتخابات

دوازدهمین دوره مجلس شورای اسلامی

ستاد انتخابات کشور

www.moi.ir

آذر ماه ۱۴۰۲

بسم الله الرحمن الرحيم

فهرست

مقدمه ۲

فصل اول. تعاریف ۳

فصل دوم. تبلیغات در فضای حقیقی ۵

فصل سوم. تبلیغات در فضای مجازی ۱۰

فصل چهارم. قانون شفافیت و نظارت بر تامین مالی فعالیت‌های انتخاباتی ۱۳

مقدمه

با اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی و نگاه جدی‌تر قانون‌گذار به موضوع تبلیغات انتخاباتی نامزدها، پیش بینی تشکیل هیأت استانی بررسی تبلیغات به منظور ساماندهی و مدیریت تبلیغات انتخاباتی و ایجاد فضای مناسب جهت تحقق انتخابات رقابتی و نیز تضمین بهره‌مندی یکسان نامزدها از امکانات دولتی و عمومی زیر نظر هیأت اجرایی مرکزی انتخابات صورت پذیرفته است؛ لذا به جهت ضابطه‌مندکردن فعالیت‌های تبلیغاتی نامزدها «**دستورالعمل تبلیغات در انتخابات مجلس شورای اسلامی**» به عنوان یک سند راهبردی مبتنی بر قوانین و آئین‌نامه‌ها از جمله «قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب مرداد**۱۴۰۲**) و قوانین مربوطه»،«آئین نامه اجرایی قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی(مصوب شهریور**۱۴۰۲**) » و «قانون شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی در انتخابات مجلس شورای اسلامی(مصوب بهمن**۱۳۹۸**) » توسط ستاد انتخابات کشور تدوین شده و به تصویب هیات اجرایی مرکزی رسیده است.

قطعاً رعایت مفاد این سند از سوی نامزدها و نمایندگان قانونی آنها،احزاب و گروه های سیاسی، رسانه های رسمی دارای مجوز و تشکل ها و جبهه های سیاسی لازم الاجرا خواهد بود.

فصل اول – تعاریف

۱. **تبلیغات:** به مجموعه اقدامات نامزدهای انتخابات و یا نمایندگان آنها و سایر افراد اعم از گفتاری، نوشتاری و رفتاری به منظور تاثیرگذاری بر رای‌دهندگان گفته می‌شود که با هدف رساندن پیام، خط مشی و برنامه نامزدها یا احزاب و گروه‌های سیاسی به مردم است تا از این طریق آنها را به رای دادن به نامزدهای مورد نظر یا جریان و گروه خاص ترغیب نمایند.

۲. **فعالیت‌های انتخاباتی:** به هرگونه فعالیت قانونی اطلاق می‌گردد که نامزدها، احزاب و گروه‌های سیاسی و طرفداران آنها در تبلیغات و یا امور مرتبط با انتخابات در فضای حقیقی و مجازی انجام می‌دهند.

۳. **فضای مجازی:** مجموعه‌ای از ارتباطات انسانی از طریق رایانه و وسایل مخابراتی همچون تلفن همراه و شبکه‌های اجتماعی در بستر اینترنت بدون در نظر گرفتن جغرافیای فیزیکی است.

۴. **تأمین مالی انتخابات:** به مجموعه منابعی گفته می‌شود که جهت تأمین هزینه‌های انتخاباتی انجام و یا صرف می‌شود.

۵. **سامانه مالی انتخابات:** پایگاهی است که وزارت کشور به صورت الکترونیکی ایجاد نموده و نامزدها و احزاب و گروه‌های سیاسی ملزم به ثبت اطلاعات مالی خود مطابق قانون در این سامانه می‌باشند.

۶. **درگاه نشر تبلیغات**: هر نوع درگاه نشر در فضای مجازی که از طریق آن تبلیغات انتخاباتی منتشر می‌شود؛ نظیر گروه‌ها و کانال‌های شبکه‌های پیام‌رسان صوتی، متنی، تصویری و ویدئویی (و سامانه‌های ارسال پیام کوتاه **sms**) و نظایر آن.

۷. **محتوای تبلیغاتی و انتخاباتی:** هرگونه محتوای تهیه شده برای تبلیغات یا امور مرتبط با انتخابات در قالب‌های مختلف صوت، تصویر، انیمیشن، فیلم، نظرسنجی، سخنرانی، متن و...

۸. **اخبار جعلی یا خلاف واقع:** هر گونه اطلاعات و اخبار منتشرشده در فضای مجازی شامل انواع آثار متنی، صوتی، تصویری یا چند رسانه‌ای که مابه ازایی در واقعیت نداشته یا شکل تحریف شده‌ای از یک واقعیت یا خلاف واقع (شبهات و شایعات) بوده و اثبات جعلی بودن آن امکان‌پذیر است.

۹. **انتشاردهنده محتوا:** هر فرد یا مجموعه‌ای که به گروهی از مخاطبان دسترسی دارد و از طریق رسانه‌های مختلف می‌تواند تبلیغات را در اختیار مخاطبین قرار دهد. سرویس‌دهندگان اشتراک‌گذاری ویدئو، دارندگان سامانه پیام کوتاه، صاحبان کانال‌ها و صفحات شبکه‌های اجتماعی پر مخاطب، درگاه‌های نشر پر مخاطب و نظایر آن، نمونه‌هایی از منتشرکنندگان محتوا هستند.

۱۰. **ترول:** افرادی هستند که دستور کار مشخصی را در شبکه‌های اجتماعی دنبال می‌کنند. همانند بات‌ها ، آنها نماینگر دستکاری در گفتمان به شمار می روند.

۱۱. **بات‌های اجتماعی:** افرادی که با استفاده از یک حساب کاربری به صورت تمام یا نیمه خودکار در شبکه‌های اجتماعی فعالیت می‌کند و غالباً (با دستکاری و جهت‌دهی گفتمان‌ها) وظیفه تاثیرگذاری بر روی مباحث و یا نظرات خوانندگان را بر عهده دارد.

فصل دوم. تبلیغات در فضای حقیقی

جدول ۱. مصادیق مجاز در زمان قانونی تبلیغات انتخاباتی

ردیف	مصادیق مجاز در زمان قانونی تبلیغات انتخاباتی	مستند قانونی
۱.	تبلیغات و شیوه‌های تبلیغی مجاز اعم از فضای حقیقی و مجازی منحصر به موارد مجاز مذکور در این قانون و قانون شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت‌های انتخاباتی در انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۹۸/۱۱/۰۶ است و مراجع اداری، انتظامی و قضائی موظف به برخورد با تبلیغات غیرمجاز هستند. فعالیت تبلیغات انتخاباتی نامزدهای نمایندگی هشت روز قبل از روز اخذ رأی (مرحله اول و دوم) آغاز و تا ۲۴ ساعت قبل از اخذ رأی ادامه خواهد داشت. • شروع؛ ساعت ۰۰:۰۰ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۳؛ • پایان؛ ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۰.	ماده ۷۰ قانون
۲.	حق استفاده تمامی نامزدهای انتخابات مجلس شورای اسلامی از امکانات و تسهیلات نهادها و دستگاه‌های اجرایی از جمله سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها که فهرست و مشخصات کامل امکانات و تسهیلات و برنامه زمان‌بندی ارائه آنها و همچنین هزینه استفاده از آنها را هیأت استانی بررسی تبلیغات در اختیار آنها قرار می‌گیرد.	ماده ۶۱ و ۶۲ آیین نامه
۳.	امکان نصب آثار تبلیغاتی صرفاً در مکان‌های مشخص شده توسط فرمانداری‌ها و بخشداری‌ها اعم از امکانات دستگاه‌های اجرایی، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با نظارت هیأت استانی بررسی تبلیغات فراهم است.	ماده ۶۰ آئین‌نامه و تبصره ذیل آن
۴.	استفاده از اظهارنظر، نام، تصویر یا نماد سایر اشخاص حقیقی و حقوقی و همچنین احزاب و گروه‌های سیاسی در تبلیغات انتخاباتی منوط به ارائه موافقت کتبی آنها به هیأت بررسی تبلیغات استان قانونی‌ست.	ماده ۷۱ قانون
۵.	چاپ و آگهی تبلیغات از سوی چاپخانه‌ها، مراکز تکثیر و سایر اشخاص منحصراً در صورت درخواست کتبی نامزد، مسئول ستاد اصلی تبلیغات وی و یا احزاب و گروه‌های سیاسی با رعایت ضوابط و درج نام و نشانی چاپخانه یا مرکز تکثیر و تاریخ چاپ در زیر آگهی منعی ندارد.	ماده ۷۲ قانون
۶.	اندازه آثار تبلیغاتی در ابعاد حداکثر ۷۰ ×۱۰۰سانتی‌متر است.	تبصره ۴ماده ۸۲ قانون
۷.	نصب آثار تبلیغاتی در محل ستاد تبلیغاتی نامزدها مجاز است.	تبصره ۲ ماده ۷۶ قانون
۸.	هر نامزد می‌تواند تنها یک ستاد تبلیغات انتخاباتی اصلی در حوزه انتخابیه و همچنین یک ستاد انتخاباتی فرعی در هر شهر یا روستا یا منطقه شهرداری دایر نماید. * نامزد موظف است ستادهای اصلی و فرعی به همراه نشانی و مسئول آنها را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه و هیأت استانی بررسی تبلیغات اعلام نماید.	ماده ۷۸ قانون
۹.	هر نامزد می‌تواند متناظر با ستادهای مصرّح در قانون، ستاد بانوان نیز ایجاد نماید. * مکان ستاد تبلیغات انتخاباتی بانوان می‌تواند در داخل ستاد اصلی یا در ساختمانی مجزا باشد.	تبصره ۳ ماده ۷۸ قانون

ردیف	فصل دوم. تبلیغات در فضای حقیقی مصادیق مجاز در زمان قانونی تبلیغات انتخاباتی	مستند قانونی
۱۰.	داوطلبان نمایندگی و طرفداران آنان تنها می‌توانند شایستگی‌های خود یا داوطلب مورد نظرشان را مطرح نمایند.	ماده ۸۰ قانون
۱۱.	نامزدها می‌توانند در محل ستاد تبلیغاتی خود، در صورت تأیید هیأت استانی بررسی تبلیغات و دیگر محل‌های تأیید شده توسط این هیأت، سخنرانی عمومی و تجمع قانونی داشته باشند.	ماده ۵۲ آیین نامه
۱۲.	نصب و استفاده از بلندگو صرفاً درمحل ستاد تبلیغاتی نامزدها و محل سخنرانی ایشان مجاز است.	تبصره ماده ۵۲ آیین نامه
۱۳.	اعلام نظر شخصیت‌ها به شرطی مجاز است که بدون ذکر عنوان و مسئولیت آنها باشد.	تبصره ۱ ماده ۴۶ آیین نامه
۱۴.	استفاده از نظر یا تصویر مدیران و مقامات موضوع ماده (۷۵) قانون که قبلاً جنبه عمومی پیدا کرده است بلامانع می‌باشد.	تبصره ۲ ماده ۴۶ آیین نامه
۱۵.	نصب هرگونه تابلو با هر اندازه که نشان‌دهنده مکان ستاد تبلیغات انتخاباتی نامزدها باشد، بلامانع است.	ماده ۴۸ آیین نامه
۱۶.	نامزدهای انتخاباتی می‌توانند با استفاده از آثار تبلیغاتی مجاز به صورت مشترک نیز تبلیغات انتخاباتی داشته باشند.	ماده ۵۱ آیین نامه
۱۷.	هرگونه اعلام انصراف نامزدها و انتشار آن در رسانه‌ها پس از تایید هیات اجرایی مرکز حوزه انتخابیه مجاز است.	تبصره ۳ ماده ۷۹ قانون
۱۸.	استفاده از امکانات تبلیغاتی نهادها و دستگاه‌های خصوصی همچون بیلبوردهای شهری، بالن‌های تبلیغاتی، نشریات و جراید و نظایر آن در صورتی مجاز است که امکان استفاده از آن برای همه نامزدها به صورت برابر و با اخذ وجه فراهم باشد.	تصمیم هیأت مرکزی اجرایی
۱۹.	پیگیری امور حوزه انتخابیه و تقاضاهای مردم توسط نمایندگان فعلی که داوطلب انتخابات هستند از زمان ثبت نام بلامانع است و تبلیغات زود هنگام و غیر مجاز محسوب نمی‌گردد.	بند ۱ ماده ۸۳ قانون

جدول ۲. مصادیق غیر مجاز در تبلیغات انتخاباتی

ردیف	مصادیق غیرمجاز در تبلیغات انتخاباتی	مستند قانونی
۱.	از زمان ثبت نام داوطلبان تا زمان آغاز رسمی تبلیغات انتخاباتی (پس اعلام تایید صلاحیت نهایی داوطلبان توسط شورای نگهبان) هرگونه فعالیت تبلیغی توسط داوطلبان، تبلیغات غیر مجاز محسوب می‌گردد. فعالیت تبلیغاتی نامزدها خارج از مهلت قانونی تبلیغات. • قبل از ساعت ۰۰:۰۰ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۰۳؛ • بعد از ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۰.	ماده ۷۰ قانون
۲.	هرگونه انتشار نظر یا تصویر مقامات و مدیران و اشخاص موضوع ماده ۷۵ قانون به نفع یا ضرر نامزدها و جریان‌ها و احزاب و گروه‌های سیاسی در جریان انتخابات به جز مواردی که قبلا جنبه عمومی پیدا کرده، ممنوع است.	ماده ۷۱ قانون
۳.	استفاده از امکانات و اموال دستگاه‌های اجرایی، صدا و سیما، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها برای تبلیغات انتخاباتی نامزدها خارج از ساز و کار تعیین شده توسط هیأت استانی بررسی تبلیغات برای نامزدها، طرفداران آنها، کارکنان و سایرین ممنوع است.	تبصره ماده ۷۴ قانون و تبصره ۳ ماده ۶۵ آیین نامه
۴.	رؤسای قوای مجریه و قضائیه و معاونان و مشاوران آنها، اعضای شورای نگهبان، معاونان و مشاوران رئیس مجلس، ائمه جمعه دائمی و موقت، وزرا و معاونان و مشاوران آنها، کارکنان نیروهای مسلح، رئیس و اعضای هیأت‌های نظارت، هیأت‌های اجرائی و ستاد انتخابات در کلیه سطوح، استانداران، سفرا، فرمانداران، بخشداران، شهرداران و معاونان و مشاوران آنها و بازرسان و سایر دست‌اندرکاران امور اجرائی و نظارتی انتخابات در طول مدت مسئولیت در فرایند انتخابات موظفند، در ساعات و محیط اداری و غیر اداری بی طرفی کامل را حفظ نمایند و نمی‌توانند به نفع یا به ضرر نامزدها و احزاب و گروه‌های سیاسی در انتخابات و مواضع آنها اقدام یا اعلام نظر کنند.	ماده ۷۵ قانون
۵.	عدم درج نام و نشانی چاپخانه یا مرکز تکثیر و تاریخ چاپ در زیر آگهی، در حکم آگهی غیر مجاز است.	ماده ۷۲ قانون
۶.	انجام هرگونه فعالیت یا تبلیغات انتخاباتی در فضای مجازی و حقیقی توسط کارکنان دستگاه‌های موضوع ماده (۲۹) قانون پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اشخاص حقوقی وابسته به آنها در ساعات اداری و همچنین هرگونه استفاده از جایگاه، عنوان، مقام یا موقعیت اداری و سازمانی توسط کارکنان نهادهای مذکور ممنوع است.	ماده ۷۳ قانون
۷.	الصاق اعلامیه، پوستر و هر گونه آگهی تبلیغاتی روی علایم راهنمایی، تابلوی بیمارستان‌ها، تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزشی و سازمان‌های عمومی و ادارات دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت و خودروهای دولتی و اتوبوس‌های شرکت واحد اتوبوسرانی و تأسیسات عمومی و صندوق‌های پست، باجه‌های تلفن، پست‌های برق و تلفن، تابلوها و اماکن بخش خصوصی در سراسر کشور ممنوع است.	ماده ۷۶ قانون
۸.	داوطلبان نمایندگی و طرفداران آنان به هیچ وجه مجاز به تبلیغ علیه داوطلبان دیگر نبوده و هرگونه هتک حرمت و حیثیت نامزدهای انتخاباتی برای عموم ممنوع است.	ماده ۸۰ قانون
۹.	اقدامات مغایر امنیت ملی نظیر ایجاد تفرقه قومی و مذهبی	بند ۱ ماده ۸۲ قانون

ردیف	فصل دوم: تبلیغات در فضای حقیقی — مصادیق غیرمجاز در تبلیغات انتخاباتی	مستند قانونی
۱۰.	دادن وعده‌های خارج از اختیارات قانونی نمایندگی توسط نامزدها	بند ۲ ماده ۸۲ قانون
۱۱.	هرگونه تخریب، تهدید، هتک حرمت و حیثیت اشخاص حقیقی و حقوقی	بند ۳ ماده ۸۲ قانون
۱۲.	نوشتن یا اظهار مطالب خلاف واقع و نشر اکاذیب از نتایج بررسی صلاحیت‌ها، شمارش آراء، ادعاهای بی اساس در خصوص تقلب در انتخابات، مخدوش بودن انتخابات و توقف انتخابات (استفاده از عناوین تحصیلی که نامزد فاقد آن است مانند دکتر و مهندس مشمول این بند است)	بند ۴ ماده ۸۲ قانون بند ۱۱ ماده ۶ قانون مطبوعات ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی بخش جرایم رایانه‌ای
۱۳.	دیوار نویسی	بند ۵ ماده ۸۲ قانون
۱۴.	تخریب یا پاره کردن عکس و دیگر آثار تبلیغاتی نامزدها در مهلت قانونی تبلیغات که در محله‌ای مجاز الصاق شده و یا قرار گرفته باشد.	بند ۶ ماده ۸۲ قانون
۱۵.	نصب یا توزیع محتوا و آثار تبلیغاتی تهیه شده بدون رعایت قانون	بند ۷ ماده ۸۲ قانون
۱۶.	استفاده از آثار تبلیغاتی متضمن موارد مغایر عفت عمومی و یا موازین شرع	بند ۸ ماده ۸۲ قانون
۱۷.	اخلال و برهم زدن اجتماعات و سخنرانی‌های قانونی و تعرض به ستاد تبلیغاتی نامزدها	بند ۹ ماده ۸۲ قانون
۱۸.	استفاده از کاروان‌ها و کارناوال‌های تبلیغاتی به صورت پیاده یا با خودرو	بند ۱۰ ماده ۸۲ قانون
۱۹.	استفاده از بلندگو در خارج از محیط سخنرانی و ستاد تبلیغاتی و استفاده از بلندگوی سیار ممنوع است.	تبصره ماده ۵۲ آیین نامه
۲۰.	استفاده از میز خطابه جمعه برای تبلیغات انتخاباتی نامزدها	ماده ۷۵ قانون
۲۱.	استفاده از هرگونه پلاکارد با اندازه بیش از ۷۰×۱۰۰ به جز در محل ستاد تبلیغات انتخاباتی نامزد	تبصره ۴ ماده ۸۲ قانون
۲۲.	هرگونه خرید و فروش مستقیم یا غیر مستقیم رأی یا فعالیت و تبلیغات انتخاباتی مستقیم و غیرمستقیم از طریق توزیع اقلام و لوازمی که برای دریافت‌کننده جنبه انتفاعی داشته باشد، اعطای کمک‌های نقدی و غیرنقدی به اشخاص حقیقی و حقوقی، اماکن عمومی و مذهبی، هیأت‌ها و امور خیریه، اعطای وام، پاداش و یا امتیازات از زمان ثبت‌نام در انتخابات ممنوع است.	بند ۱ ماده ۸۳ قانون
۲۳.	تبانی در انتخابات از جمله کناره‌گیری نامزدها با اخذ هرگونه امتیاز یا مواردی که جنبه انتفاعی داشته باشد.	بند ۹ ماده ۸۳ قانون
۲۴.	استفاده از نمادهای خاص نامزدها نظیر لباس یا رنگ مشخص در شعب اخذ رای	بند ۱۶ ماده ۸۳ قانون

جدول ۳. تبلیغات عمومی با استفاده از امکانات دستگاه‌های اجرایی، صدا و سیما، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها

ردیف	فصل دوم. تبلیغات در فضای حقیقی مصادیق تبلیغات عمومی	مستند قانونی
۱.	به منظور ایجاد عدالت انتخاباتی، نهادها و دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها یک ماه قبل از شروع تبلیغات انتخاباتی فهرست و مشخصات کامل امکاناتی که عرفاً می‌توان از آن برای تبلیغات عمومی در انتخابات استفاده کرد و برنامه زمان‌بندی پیشنهادی خود را در اختیار هیأت بررسی تبلیغات استان قرار می‌دهد.	ماده ۷۴ قانون و ماده ۶۱ آیین نامه
۲.	هیأت استانی بررسی تبلیغات در هر استان یک هفته پس از ثبت نام داوطلبان زیر نظر هیأت اجرایی مرکزی انتخابات به منظور ساماندهی و مدیریت تبلیغات انتخاباتی و ایجاد فضای مناسب جهت تحقق انتخابات رقابتی و تضمین بهره مندی یکسان نامزدها از امکانات دولتی و عمومی تشکیل می‌گردد.	ماده ۸۲ قانون
۳.	برنامه‌ریزی و اجرای مقررات لازم جهت برخورداری نامزدها از فرصت برابر استفاده از امکانات تبلیغاتی توسط هیأت استانی بررسی تبلیغات صورت می‌پذیرد.	بند ۲ تبصره ۳ ماده ۸۲ قانون
۴.	هیأت‌های استانی بررسی تبلیغات مکلفند حداقل سه هفته قبل از آغاز دوره مجاز فعالیت تبلیغات انتخاباتی با رعایت اصل برابری فرصت تبلیغاتی و عدالت انتخاباتی، فهرست نهایی امکانات و تسهیلات به همراه برنامه زمان‌بندی، هزینه استفاده از آنها و نحوه مراجعه نامزدها به تفکیک هر حوزه انتخابیه را تهیه کرده و آن را به فرمانداری‌های حوزه‌های انتخابیه اعلام نمایند تا دو هفته قبل از شروع تبلیغات به اطلاع نامزدها برسد.	ماده ۶۲ آیین نامه
۵.	فرمانداران مراکز حوزه‌های انتخابیه تا دو هفته قبل از آغاز فرآیند تبلیغات انتخاباتی، با دعوت از هیأت نظارت مربوط، نامزدها یا نمایندگان قانونی یا رؤسای ستاد انتخاباتی آنها، امکانات مجاز تبلیغی نهادها و دستگاه‌های اجرایی و برنامه زمان‌بندی استفاده از آنها را ارائه و معرفی می‌کنند.	ماده ۶۳ آیین نامه
۶.	گزارش تخلف و نقض ضوابط تبلیغات (حقیقی و مجازی) در جلسات مشترک هیأت‌های اجرایی و نظارت بررسی و ضمن تذکر به مرتکبان، نسخه‌ای از گزارش مذکور به مرجع صالح قضائی و همچنین هیأت نظارت مرکزی جهت بررسی مجدد صلاحیت نامزدها ارسال می‌شود.	تبصره ۳ ماده ۸۲ قانون
۷.	مراقبت بر جرائم تبلیغاتی ارتکابی از جمله استفاده غیر قانونی از هرگونه امکانات و اموال دستگاه‌های دولتی و عمومی یا فعالیت‌های تبلیغاتی غیر قانونی مسئولان و کارکنان و اعلام آن به مراجع صالح قضائی توسط هیأت استانی بررسی تبلیغات صورت می‌گیرد.	بند ۳ تبصره ۳ ماده ۸۱ قانون
۸.	عدم رعایت برنامه زمان‌بندی اعلامی هیأت استانی بررسی تبلیغات توسط نهادها و دستگاه‌ها، تخلف محسوب شده و در این صورت نامزدها می‌توانند شکایت خود را به هیأت استانی بررسی تبلیغات اعلام کنند. هیأت استانی بررسی تبلیغات موظف است ظرف (۲۴) ساعت از زمان دریافت شکایت به آن رسیدگی و نتیجه را به نامزد و نهاد و دستگاه اجرایی مورد نظر اعلام کند.	تبصره ۱ ماده ۶۵ آیین نامه
۹.	نامزدهای انتخابات در صورت اعتراض به عملکرد هیأت استانی بررسی تبلیغات می‌توانند شکایت خود را به هیأت اجرایی مرکزی انتخابات اعلام کنند. این هیأت مکلف است ظرف (۲۴) ساعت به آن شکایت رسیدگی و نتیجه را جهت اقدامات بعدی به هیأت استانی بررسی تبلیغات و نامزد اعلام کند.	تبصره ۲ ماده ۶۵ آیین نامه

فصل سوم. تبلیغات در فضای مجازی

جدول ۴. تبلیغات در فضای مجازی

ردیف	فصل سوم — تبلیغات در فضای مجازی	مستند قانونی
۱.	کلیه نامزدهای انتخابات می‌توانند یک ستاد مجازی در حوزه انتخابیه خود داشته باشند. نامزدها موظف‌اند نسبت به ارائه مجوز بهره‌برداری برای ستاد تبلیغات مجازی خود و همچنین مشخصات مسئولین این ستاد به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه و هیأت استانی بررسی تبلیغات اقدام و پیوند آن را در سامانه‌ای که وزارت کشور اعلام می‌کند ثبت نمایند.	ماده ۷۸ قانون و ماده ۵۳ آیین نامه
۲.	ستاد تبلیغات مجازی نامزدهای انتخابات الزاماً با مرجعیت دامنه‌های«ir»و یا «ایران» و یا «دامنه‌های فارسی»[1]باشند.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۳.	کلیه احزاب و تشکل‌های سیاسی دارای مجوز فعالیت مجازند در زمان قانونی تبلیغات، در راستای ترویج و ترغیب عمومی، اقدام به راه‌اندازی پویش سیاسی مجازی نمایند.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۴.	تبلیغات انتخابات از سوی داوطلبان، هواداران، احزاب و تشکل‌ها در فضای مجازی محدود به مواعد مقرر در قوانین و مقررات انتخابات است و هرگونه فعالیت تبلیغاتی انتخابات توسط داوطلبین خارج از موعد قانونی در فضای مجازی ممنوع است.	تبصره ۱ ماده ۷۸ قانون
۵.	نامزدها و طرفداران آنها، احزاب و تشکل‌های حامی آنها به هیچ وجه مجاز به تبلیغات علیه نامزدهای دیگر در فضای مجازی نبوده و تنها می‌توانند شایستگی‌های خود و یا نامزد مورد نظرشان را مطرح نمایند.	ماده ۸۰ قانون
۶.	کلیه مسئولیت‌های حقوقی و کیفری مترتب بر محتوای ارایه شده توسط نامزدهای انتخاباتی، مطابق قوانین جاری کشور از جمله قانون جرایم رایانه‌ای و قانون مطبوعات با نامزد منتشر کننده محتوا و مسئول ستاد تبلیغات انتخابات در فضای مجازی خواهد بود.	تبصره ۲ ماده ۷۸ قانون
۷.	نامزهای انتخاباتی و ستادهای آنان موظف هستند همه‌ی پیوندهای (لینک‌های) صفحات تبلیغاتی پیام‌رسان‌های اجتماعی مجاز در سکوهای پیام رسان داخلی اعم از ایتا، بله، گپ، آی‌گپ، روبیکا و نظایر آن و برنامک‌های خود در فضای مجازی را در سامانه اختصاصی اعلام شده وزارت کشور درج نمایند.	ماده ۷۸ قانون و ماده ۵۴ آئین نامه اجرایی
۸.	مسئولیت تأمین امنیت صفحات رسمی نامزدهای انتخابات در پیام رسان ها و شبکه های اجتماعی مجاز برعهده خودشان می باشد.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۹.	به منظور جلوگیری از ارسال پیامک‌های ناشناس، نامزدها می‌توانند برای استفاده از بستر سامانه‌های پیام کوتاه نسبت به اختصاص **mask** برای سرشماره تبلیغاتی خود اقدام نمایند.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۱۰.	استفاده نامزدها از رسانه‌های خارجی و باز نشر تبلیغات در پیام‌رسان‌های غیر مجاز در سکوهای خارجی مانند تلگرام، واتساپ، اینستاگرام و... ممنوع است.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی

[1] مرجعیت دامنه‌های داخلی قابلیت پیگرد قانونی توسط مراجع صالحه را دارد.

ردیف	فصل سوم تبلیغات در فضای مجازی	مستند قانونی
۱۱.	تولید، انتشار و بازنشر هرگونه محتوا یا اخبار جعلی یا خلاف واقع و یا تخریب و تهدید توسط هریک از نامزدها و یا ستادهای ایشان در هریک از درگاه‌های نشر داخلی و یا خارجی در فضای مجازی ممنوع است.	ماده ۷۲ قانون
۱۲.	ثبت پیوندها (لینک) صرفاً به صفحات مجاز و غیر فیلتر در این سامانه مجاز خواهد بود و مسئولیت نظارت بر این موضوع به عهده وزارت کشور است و نامزدها باید الزامات آن را به اطلاع اعضای ستاد خود برسانند.	ماده ۷۸ قانون
۱۳.	رعایت شئونات اسلامی در تمام متون، تصاویر، محتوا و تبلیغات انتشار داده شده اجباری و لازم الاجرا است .	ماده ۸۲ آیین نامه
۱۴.	مسئولیت بررسی محتوا، متون و تصاویر انتشار داده شده از سوی طرفداران نامزدها، احزاب و تشکل‌های حامی از لحاظ رعایت شئونات اسلامی با هیأت استانی بررسی تبلیغات است.	تبصره ۲ ماده ۵۳ آیین نامه
۱۵.	انتشار و باز نشر تصاویر و مطالب خصوصی نامزدها و وابستگان آنها به قصد تخریب آنان در فضای مجازی ممنوع است.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۱۶.	درصورتی که نامزدها مبادرت به انتشار هرگونه محتوا علیه هر یک از رقبای انتخاباتی نمایند یا برخلاف واقع، خبر یا گزارشی را دال بر انصراف یک یا چند نامزد، یا موارد دیگری که در روند انتخابات خللی ایجاد کند منتشر نمایند، در صورتی که اینگونه مطالب در هریک از رسانه‌های الکترونیک یا هریک از بخش‌های شبکه‌های مجازی انتشار یابد، هریک از نامزدها یا ستاد تبلیغات آنان می‌تواند تکذیبیه یا توضیحات خود را برای انتشار دهنده ارسال و انتشار دهنده موظف است با هزینه خود نسبت به انتشار پاسخ ارائه شده ظرف مدت ۲۴ ساعت اقدام نماید.	ماده ۷۹ قانون
۱۷.	طبق قانون جرایم رایانه‌ای هرگونه دسترسی غیرمجاز، ایجاد اختلال و تغییر غیرمجاز محتوای درگاه‌های نشر تبلیغات متعلق به نامزدهای انتخاباتی جرم محسوب شده و در صورت تغییر غیر مجاز در محتوای هریک از درگاه‌های نشر تبلیغات یک نامزد، وی مکلف است بلافاصله موضوع را به هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه، هیأت استانی بررسی تبلیغات و هیأت نظارت استان مربوطه به صورت مکتوب اعلام نماید و هیأت‌های مذکور پس از احراز ضمن گزارش موضوع به دستگاه قضائی وفق قوانین و مقررات جرائم رایانه‌ای، مراتب را از طریق رسانه‌ها به عموم مردم اطلاع رسانی می‌کنند.	به استناد قانون جرایم رایانه‌ای و مصوبه بیست و هفتمین جلسه شورای عالی فضای مجازی
۱۸.	بکارگیری و استفاده از ترول و بات‌های اجتماعی به منظور دستکاری، جهت‌دهی گفتمان‌ها و تاثیرگذاری بر روی مباحث و یا نظرات خوانندگان در تبلیغات انتخابات ممنوع است.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۱۹.	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است هماهنگی لازم با پیام رسان های داخلی را به منظور انجام تبلیغات نامزدها وفق تعرفه های مصوب به عمل آورد.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۲۰.	ارتکاب موارد ذیل در فضای مجازی جرم محسوب و مستوجب مجازات‌های مقرر در قوانین و مقررات برگزاری انتخابات و قانون جرائم رایانه‌ای است؛ ۱. خرید و فروش رای و یا معاونت در آن.	ماده ۸۳ قانون و تصمیم هیأت اجرایی مرکزی

ردیف	فصل سوم تبلیغات در فضای مجازی	مستند قانونی
	۲. تطمیع و یا تهدید در امر انتخابات. ۳. ایجاد اخلال در امر انتخابات از طریق فضای مجازی از جمله از طریق اخلال در داده‌های سامانه مرتبط با انتخابات، نظرسازی و نظرسنجی کذب، تشکیک در نتایج نهائی رسمی و قانونی انتخابات، رأی‌گیری غیرمجاز بر خط و... ۴. انتشار اعلام نظر مقامات و اشخاص موضوع ماده ۷۵ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی به نفع یا ضرر نامزدها و جریانات سیاسی در انتخابات. ۵. فریب و اغوای مردم از طریق سوء استفاده از اعلام نظر یا عکس شخصیت‌ها و مقامات دولتی مذکور در ماده ۷۵ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی. ۶. ایجاد اخلال در برنامه‌ها، سخنرانی‌ها و اجتماعات افراد در فضای مجازی. ۷. اقدامات مغایر با امنیت ملی نظیر ایجاد تفرقه قومی، مذهبی و نژادی. ۸. انتشار محتوا با هدف ترغیب و تشویق مردم به تحریم انتخابات و یا کاهش مشارکت در انتخابات. ۹. تحریص یا تشویق افراد و گروه‌ها به ارتکاب اعمالی علیه امنیت یا حیثیت انتخابات. ۱۰. فعالیت تبلیغی به نفع سازمان‌ها و گروه‌های مخالف نظام بر علیه انتخابات. ۱۱. تحریک افراد به اخلال در امر انتخابات. ۱۲. استفاده از هرگونه محتوای دیجیتال تبلیغاتی موسوم به تبلیغات نا هنجار با هدف مخاطب قرار دادن انواع رأی دهندگان به قصد اغوا با پیام های متناقض. ۱۳. ایجاد رعب و وحشت برای رأی دهندگان در فضای مجازی. ۱۴. دخالت در امر انتخابات به نحو غیر قانونی. ۱۵. جعل رایانه‌ای، تخریب و اخلال در داده‌های انتخاباتی و تبلیغاتی و سامانه‌های مرتبط. ۱۶. هر گونه تخریب، تهدید، هتک حرمت و حیثیت اشخاص حقیقی و حقوقی.	ماده ۸۳ قانون و تصمیم هیأت اجرایی مرکزی
۲۱.	کارگروهی ذیل هیات اجرایی مرکزی با عنوان «کارگروه نظارت بر تبلیغات فضای مجازی نامزدهای انتخاباتی» با عضویت دادستان کل کشور ، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات،رئیس سازمان صداوسیما، رئیس ستاد انتخابات کشور و رئیس هیات مرکزی نظارت و یا نمایندگان آنها تشکیل و نسبت به عدم رعایت دستورالعمل تبلیغات در فضای مجازی و ایجاد محدودیت های قانونی تصمیم گیری می نماید. سکوهای داخلی منحصراً با دستور این کارگروه، اقدامات لازم را انجام می دهند.	تصمیم هیأت اجرایی مرکزی

فصل چهارم. قانون شفافیت و نظارت بر تامین مالی فعالیت‌های انتخاباتی

جدول ۵. قانون شفافیت و نظارت بر تامین مالی فعالیت‌های انتخاباتی

ردیف	فصل چهارم قانون شفافیت و نظارت بر تامین مالی فعالیت‌های انتخاباتی	مستند قانونی
۱.	امکانات و منابع قانونی تأمین مالی تبلیغات و فعالیت‌های انتخاباتی نامزدهای انتخابات، اعم از نقدی و غیر نقدی و مستقیم و غیر مستقیم منحصراً شامل موارد زیر است؛ ۱. اموال و دارایی شخصی نامزد؛ ۲. کمک‌های احزاب و گروه‌های سیاسی؛ ۳. کمک‌های اشخاص حقیقی ایرانی؛ ۴. منابع و امکانات عمومی که مطابق این قانون و سایر قوانین مرتبط استفاده از آن برای انجام فعالیت‌ها و تبلیغات انتخاباتی مجاز است، از قبیل سالن‌های اجتماعات، جایگاه‌های نصب تبلیغات، امکانات و رسانه‌های صوتی و تصویری در فضای مجازی.	ماده ۳ قانون شفافیت
۲.	کمک به فعالیت‌های انتخاباتی تحت هر عنوانی به صورت مستقیم و غیر مستقیم توسط اشخاص حقوقی به جز احزاب و گروه‌های سیاسی ممنوع می‌باشد، اعم از اینکه به صورت کمک نقدی یا غیر نقدی باشد و یا اینکه اموال، خدمات یا دیگر امتیازات مستقیم و یا غیرمستقیم را به قیمتی کمتر از آنچه قیمت متعارف آنها است، برای نامزدها و یا در جهت فعالیت‌های انتخاباتی و تبلیغات فراهم نمایند.	تبصره ۱ ماده ۳ قانون شفافیت
۳.	نامزدها و احزاب و گروه‌های سیاسی حق ندارند هیچ‌گونه کمک مالی و غیر مالی از اشخاصی که دارای تابعیت غیر ایرانی می‌باشند و یا اشخاصی که به یکی از جرائم اقتصادی محکوم می‌باشند را اعم از مستقیم و غیر مستقیم دریافت کنند.	تبصره ۲ قانون شفافیت
۴.	دریافت و پرداخت کمک مالی نقدی یا غیر نقدی برای تأمین منابع مالی فعالیت‌های انتخاباتی باید شفاف بوده و هویت پرداخت‌کننده و دریافت‌کننده آن به شرح ذیل معلوم باشد؛ ۱. پرداخت‌کننده؛ شخص حقیقی؛ نام و نام خانوادگی، کدملی - احزاب و گروه‌های سیاسی؛ عنوان حزب، شماره پروانه، نام و نام خانوادگی دبیر حزب. ۲. دریافت کننده؛ نام و نام خانوادگی، تاریخ دریافت.	ماده ۴ قانون شفافیت
۵.	حداکثر هزینه هر نامزد انتخاباتی در هر دوره انتخابات، متناسب با پراکندگی جمعیت، محدوده جغرافیایی و تعداد کرسی‌های هر حوزه انتخابیه با پیشنهاد وزارت کشور به تایید هیأت مرکزی نظارت می‌رسد.	ماده ۵ قانون شفافیت
۶.	انجام کلیه هزینه‌های انتخاباتی و تبلیغاتی و همچنین انجام کارها و یا فروش محصولات یا ارائه خدمات که به طور مستقیم یا غیر مستقیم مربوط به انتخابات بوده و در قبال آن پول پرداخت می‌شود، بدون اخذ رضایت کتبی از نامزد یا حزب و یا نماینده مجاز امور مالی آنها و بدون پرداخت از طریق حساب مربوطه ممنوع است.	تبصره ۳ ماده ۵ قانون شفافیت

ردیف	فصل چهارم قانون شفافیت و نظارت بر تامین مالی فعالیت‌های انتخاباتی	مستند قانونی
۷.	شخص حقیقی برای یکبار مجاز است حداکثر به میزان بیست درصد (۲۰٪) سقف هزینه انتخاباتی به یک نامزد یا مجموع نامزدهای یک حوزه انتخابیه کمک کند. همچنین در صورتی که به یک نامزد به میزان بیست درصد (۲۰٪) کمک کرد، دیگر نمی‌تواند به سایر نامزدها در آن حوزه یا سایر حوزه‌های انتخابیه کمک مالی نماید.	تبصره ۴ ماده ۵ و نظر مشورتی معاونت حقوقی مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۱۶
۸.	هزینه‌های انتخاباتی هر داوطلب صرفاً شامل موارد زیر است؛ ۱. هزینه‌های مربوط به دایرکردن محل ستاد انتخابات اعم از اجاره بهای آن و هزینه‌های خدمات و حمل و نقل و سایر هزینه‌های متعارف ستاد؛ ۲. هزینه‌های برپایی تجمع عمومی مرتبط با اهداف انتخاباتی؛ ۳. هزینه‌های تبلیغات مجاز؛ ۴. هزینه و حق‌الزحمه نماینده مالی و عوامل اجرایی و کارشناسی ستادها در فعالیت‌های انتخاباتی.	ماده ۶ قانون شفافیت
۹.	همه نامزدها موظفند، علاوه بر اعلام شماره حساب، شخصی را به عنوان نماینده مالی، به همراه مشخصات کامل آن به هنگام درخواست مجوز و یا ثبت نام حسب مورد به وزارت کشور، فرمانداری‌ها و یا بخشداری‌ها معرفی نمایند. تغییر نماینده مالی صرفاً با اعلام رسمی آن به مراجع مربوطه امکان‌پذیر است. کلیه هزینه‌های مربوط به احزاب و گروه‌های سیاسی و هزینه‌های مربوط به انتخابات توسط نامزدها باید از طریق نماینده مالی صورت گیرد.	ماده ۸ قانون شفافیت
۱۰.	وظایف و مسئولیت‌های نماینده مالی مطابق این قانون، نافی مسئولیت نامزدها و احزاب و گروه‌های سیاسی در خصوص اجرای این قانون و تضمین حسن اجرای وظایف نماینده مالی نیست.	تبصره ۳ ماده ۸ قانون شفافیت
۱۱.	داوطلبان پس از تایید صلاحیت از طرف هیأت نظارت استان می‌توانند مشخصات حساب خود را که در زمان ثبت نام اصلی ثبت نموده‌اند، در سامانه مالی انتخابات تکمیل و آن را تغییر/ اصلاح نمایند.	تصمیم هیأت مرکزی اجرایی
۱۲.	تغییر یا انصراف نماینده مالی صرفاً با اعلام رسمی به وزارت کشور و فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه و با ثبت در سامانه مالی انتخابات امکان‌پذیر است.	تصمیم هیأت مرکزی اجرایی
۱۳.	نامزدها موظفند تمامی مصارف و مخارج مرتبط با فعالیت‌های انتخاباتی و هزینه‌های تبلیغاتی خود و منابع تأمین مالی این هزینه‌ها و میزان کمک‌های مالی نقدی و غیرنقدی دریافتی را به نحو شفاف در سامانه مالی انتخابات ثبت نمایند. اطلاعات ثبت شده در سامانه مزبور، توسط کمیسیون ماده ۱۰ قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی مصوب ۱۳۹۵/۰۸/۰۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام و هیأت‌های اجرایی و نظارت قابل دسترس، حسابرسی و رسیدگی است.	ماده ۹ قانون شفافیت
۱۴.	نامزدها مکلفند علاوه بر ارائه اسناد و مدارک لازم در طول دوره برگزاری انتخابات به مراجع ذی صلاح، گزارش مالی خود را که بیانگر مجموع منابع تأمین هزینه‌های انتخاباتی و تبلیغاتی به تفکیک موارد مذکور در ماده ۳ این قانون و همچنین تفصیل این منابع به صورت جزء به جزء مشتمل بر مشخصات کامل اشخاص و یا احزاب کمک کننده و همچنین امکاناتی که از محل منابع عمومی دریافت گردیده است و مصارف آنها باشد، همراه با اسناد مالی لازم در خصوص دریافت و هزینه از حساب معرفی شده، حداکثر بیست روز بعد از رأی‌گیری به فرمانداری ذی‌ربط جهت ارسال به وزارت کشور و هیأت مرکزی نظارت ارائه دهند.	ماده ۱۰ قانون شفافیت